

ninger af områdets administration og tilskudssystem, og der blev i loven indført bestemmelser om danekræ og National Indemnity. Ved ændringen i 1999 (FT 1999-00 s. 1157, 2511, 2778, A s. 1108 og 1124, B s. 180, C s. 166) blev der skabt mulighed for at fravige visse bestemmelser i forbindelse med indgåelse af regionale kulturaftaler.

De statslige og statsanerkendte museers forhold er væsentligst reguleret gennem museumsloven, men enkelte andre love indeholder også særlige bestemmelser, der vedrører museernes forhold.

Der skal specielt peges på:

- Lov nr. 332 af 4. juni 1986 om sikring af kulturværdier i Danmark.
- Lov om Folkekirkens bygninger og kirkegårde, jvf. lovbekendtgørelse nr. 454 af 11. juni 1992 med senere ændringer.
- Lov nr. 224 af 27. marts 1996 om forskning ved arkiver, biblioteker og museer.
- Lov nr. 429 af 10. juni 1997 om regionale kulturmiljøråd.
- Lov om naturbeskyttelse, jvf. lovbekendtgørelse nr. 835 af 1. november 1997.
- Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, jvf. lovbekendtgørelse nr. 845 af 13. november 1997.
- Lov nr. 1104 af 29. december 1999 om regionale kulturaftaler.

Baggrund for lovforslaget

1. Der er gennem de seneste år gennemført en række undersøgelser og udvalgsarbejder vedrørende væsentlige dele af museumsområdet, som aktualiserer behovet for en præcisering og modernisering af lovgrundlaget herfor.

Den seneste generelle revision af den gældende museumslov blev gennemført i 1989. I årene herefter blev der både fagligt og politisk debatteret forskellige konsekvenser af de ændringer af museumsloven, der trådte i kraft 1. januar 1990, først og fremmest udviklingen i statstilskuddet og koordineringen af museernes samarbejde.

2. Efter anmodning fra Kulturministeriet gennemførte Statens Museumsnævn i 1994 en analyse af nogle hovedspørgsmål ved en høring af museerne. Konklusionen på analysen var,

- at der var behov for en større koordinering af museernes virksomhed, der bl.a. kunne komme til udtryk ved, at kompetencen til godkendelse af museernes ansvarsområder blev flyttet tilbage fra hovedtilskudsyderen til Statens Museumsnævn,

- at der ikke fandtes behov for større ændringer i tilskudssystemet udover detailjusteringer, samt at statstilskuddet ikke var fulgt med udviklingen i de øvrige tilskud, hvilket dog i et vist omfang blev fulgt op med rammeforhøjelser i de følgende år,
- at den arkæologiske administration i det store hele fungerede godt, men at der var for få midler til de arkæologiske nødudgravninger, hvilket dog i et vist omfang blev fulgt op med rammeforhøjelser i de følgende år.

3. I forlængelse heraf tog Kulturministeriet i 1995 initiativ til at afholde en konference om fremtidens museum. Som konklusion på konferencen blev der nedsat en arbejdsgruppe, der fik til opgave at diskutere fremtidens museum og en ny museumslov og udarbejde en rapport om nogle af debattens hovedtemaer.

Arbejdsgruppen fremkom med en række anbefalinger i deres rapport, herunder bl.a.

- at der burde etableres en museumsstyrelse til aflysning af Statens Museumsnævn,
- at der skulle gennemføres en kvalitetsvurdering af museerne, og
- at der ikke burde ske en lovændring for de kulturhistoriske museers arbejde med nyere tids kulturhistorie, men at der i stedet skulle afsættes et særligt beløb af rådighedssummen til formålet.

Endvidere blev spørgsmålet om, hvorvidt kunstmuseerne skulle overføres til en egentlig kunstlov taget op til drøftelse. Arbejdsgruppen drøftede tillige ændringer i museumsloven vedrørende finansieringen af de arkæologiske nødudgravninger.

Endelig foreslog arbejdsgruppen en række kriterier for, hvorledes et museum kunne opnå et særligt statstilskud efter lovens § 13. Museet skulle i så fald opfylde et eller flere af følgende kriterier:

Der skal være tale om nye og større initiativer af væsentlig museumsfaglig interesse. Det er endvidere en forudsætning, at mulighederne for at opnå almindeligt statstilskud efter lovens § 12 er udtømt. Herudover kan der lægges vægt på forhold, som

- at der er tale om initiativer i et regionalt område, hvor der er særligt behov eller grundlag for en kulturel indsats på det pågældende felt,
- at der er tale om initiativer, hvis realisering kræver en ekstraordinær stor økonomisk indsats fra lokal side,
- at der er tale om initiativer, hvor man afprøver ny tværfaglig opgavevaretagelse eller lignende,
- at der er tale om initiativer, som må påregnes at være af bred offentlig interesse, samt